

סימוני הכשרות 'חلك' ו'גלאט'

הרב משה יהודה ליב לנדה זצ"ל

מהו בשר המסומן בשם "כשר-גלאט"? בשר זה מתאים לאשכנזים הנוהגים כהרמ"א. כדי שהציבור יוכל בינה מה מדובר וכדי למנוע מכוכה ובכלבול, אבאר את עיקרי הדברים:

ידוע ומפורסם, שהמחבר וההרמ"א נחלקו בש"ע אוזחות בדיקת סרכות הריאות ב_ck_, שהמחבר אינו מתייר בדיקת הסרכות כלל וכלל. וההרמ"א הביא שיש מתיירים כל סירכא שעוברת ע"י מיורך ומשימוש, וכتب "יש מתיירן למשמש בסרכות ולמערך בהם.. ואעפ' שהוא קולא גדולה כבר נהגו כל בני מדינות אלו...". ובמנהga זה החזיקו בכל קהילות אשכנז.

עם זאת, בכל הדורות, היו ייחדים שהחמירו שלא לאכול מבהמה שהיה בה סרכות. ואףלו סרכות שעבורו ע"י מיורך ומשימוש, ממשך הזמן אף נקראו בשם שמות – בשר שלא היה בו סרכות כלל נקרא "חلك", ובשר שהוכשר ע"י מיורך ומשימוש נקרא "כשר". אולם, גם בסרכות שעוברות ע"י מיורך ומשימוש יש דרגות שונות זו לムעללה זו, יש סרכות שיורדות בנקול שלא כה של הבודק כלל וישנן סרכות שכדי להסירם צריך למערך ולמשמש הרבה, ועד כדי קליפה בכך. והיות שבהתוצאות לא סרכות הם מיעוט שאין מצוי בכל מקום, הנהיגו בהרבה קהילות להכשיר את כל הסרכות העוברות ע"י מיורך, ואף התירו סרכות שיורדות ע"י קליפה, וזאת על יסוד דבריו הרמ"א הנ"ל. היו גם מקומות כאלו, שמთוך הדחק הנהיגו להחשייב כ"חלק" עד ג' סרכות שנקלפות.

ב"ה אפשר דרא, ואם לפני יובל שנים היה רוב הציבור אוכל בשר "כשר" והמקפידים על בשר "חלק" היו ייחדים ממש. כהיום, רוב החדרדים לדבר ה' מקפידים על בשר "חלק". עד כדי שהשאגות מיוחסות מספקות בשר "חלק" בלבד. אולם, הדירישה המרובה לבשר "חלק" הכרירה אותם לרחת ברמת החלק ולהקליל בהגדרת "חלק" גם סרכות לפי סוגים שונים. ועד ג' סרכות ממש.

אולם אבי הגה"ח זללה"ה הקפיד מאד, למורות הקושי, שלא לשנות מדעת ה"בית יוסף", והוא אומר תמייד: "חלק הוא כמו שהעגל נולד, בלי שם ריעוטא", וכך אנו נהוגים כל השנים, כאשר החלק שתחת השגחתי הוא "חלק" ממש, לא שם ריעוטא. בשנים האחרונים, לאחר שהסוחרים בחו"ל הורגלו ע"י גופי כשרות שונים להגיא לאחיזים גבויים של "חלק", הם אינם רצחים עוד לעסוק עמו מלחמת מניעת הרוחות, ומתייל נוצר מחסור בבשר בקר. בלית ברירה, ובכדי שלא לשנות ח"ו ממנהג הממחמירם, החלטתי לאפשר לשוק בchniotות גם בשר המתאים רק לנוהגים ע"פ הרמ"א, שיקרא "כשר-גלאט".

כלומר, ה"חָלֵק" "שָׁאַר חָלֵק" כמו שהיא כל השניהם. והבשר שהיתה בהם סרכה קללה ממש, שלא היה צריך כח הבודק כלל בהסתדרם, (שאצל רבים הם מוגדרות כ"ריריים"), ישוווקו תחת השם "כְּשָׁר־גָּלָאָט". בשર זה מתאים לנוהגים ע"פ מננה הרם"א, וכמו שנהגו בקהילות אשכנז בכל הדורות. ובכל ההכשרים הנפוצים בשאר זה הוא בכלל "חָלֵק" גמור. מי שינסה לחפש שם "חָלֵק" ממש כפי שיטת ה"בית יוסף", יctrיך להרבות בחיפושים, וכולי האי ואולי.

כדי שההיכר יהיה ברור ולסימנה מילתא: הבשר הקרי "כְּשָׁר־גָּלָאָט" – באידיש, מיועד לאשכנזים בלבד הנוהגים כמננה הרם"א, ואילו הבשר שנקרא "חָלֵק" – בלשון הקודש, מותאים גם לספרדים ההורדים בשיטת ה"בית יוסף".

ולכן, האשכנזים הנוהגים כמננה הרם"א יכולים לקנות גם מן ה"כְּשָׁר־גָּלָאָט" ויאכלו עוניים וישבעו.